

KUNTIEN VERKOSTOYHTEISTYÖ – OSA KUNTASEKTORIN TUOTTAVUUSOHJELMAAKO?

HALLITUKSEN tarmokkaasti eteenpäinviemä valtionhallinnon tuottavuusohjelma on saanut osakseen runsaasti kritiikkiä. Kriittistä palautetta on tullut niin muutosprosessiin joutuneiden työntekijöiden kuin valtionhallinnon toimipisteitä ja työpaikkoja menettävien kuntienkin suunnalta. Pelastuslaitosuudistusta on arvosteltu muun muassa siitä, että työntekijöiden ja asiakkaiden ääntä ei ole kuultu riittävästi. Sattumoisin uudistus-

tanut valtakunnallisia yhteisesti omistettuja yrityksiä. Tällainen on mm. Kunta – Asunnot Oy, jonne kunnat ovat siirtäneet asuntoomaisuuttaan. Sitran johdolla on perustettu kuntaomistajilleen tietohuollon palveluja tarjoava yritys, Kuntien Tiera Oy.

Kuntien palvelujen tuottavuuden ja laadun parantaminen rakenteellisin muutoksina on ratkaisujen yhteinen nimittäjä ja punainen lanka. Halutaan paikata rakenteellisin uudistuksin ”kunnallishallinnon kestävyysvajetta”. Vaalien alla ovat nousseet esille puolueiden näkemyserot sen suhteen, haetaanko palvelutuotannon rakenteellisia ratkaisuja kuntien yhdistämisen vai kuntien yhteistyön suunnasta.

Kuntamaantieteestä riippumaton, kuntien verkostomainen yhteistyö lisääntyy. Kuntien yhteiset kehityshankkeet ovat keskeinen osa kuntien verkostomaista yhteistyötä. Kunnat taloudel-

sevasti kansallisen tietopolitiikan linjaukset ja niiden käytännön soveltaminen. Keskeinen kysymys on, halutaanko kunnan tietopalvelujen rahoitusvastuu osoittaa kunnan veronmaksajille vai palvelun käyttäjille? Jos tietopalvelujen käyttöönoton ja ylläpidon rahoitusvastuu osoitetaan yksittäiselle kunnalle ja sen veronmaksajille, verkostoyhteistyön tavoitteeksi asetetut tuottavuushyödyt jäävät toteutumatta.

”Sattumoisin uudistusprosessissa jäljelle jäävät toimipisteet ovat päätyneet ministereiden kotiseuduille.”

prosessissa jäljelle jäävät toimipisteet ovat päätyneet ministereiden kotiseuduille. Aina roiskuu kun rapataan.

Mistä sitten haetaan ratkaisut kuntien palvelujen laadun, saatavuuden ja tuottavuuden parantamiseen? Paras-hanke, kuntaliitokset ja kuntayhteistyö, palvelujen yksityistäminen, pormestarihallinto, tilaaja-tuottajamalli, kuntalain uudistus, hankintayhteistyö, liikelaitosten ja toimintojen yhtiöittäminen, kuntien omistamat seudulliset yhtiöt... sekä kuntakohtaisia että paikallisia, seudullisia ratkaisuja etsitään. Kunnat on myös perus-

lisesti ja päätösvaltaansa itsenäisinä toimijoina päättävät yhteisten kehityshankkeiden tulosten käyttöönotosta kuntatasolla. Kuntien tietopalvelujen yhteisten kehityshankkeiden tulosten käyttöönoton kuntatasolla on edellytyksenä sille, että tuottavuushyötyjä sekä kuntatasolla että kansallisesti voidaan saada aikaan.

Kuntien yhteisiä, kuntien tietopalvelurajapintoihin tukeutuvia paikkatietopalveluja ollaan valmistelemaan. Kuntien yhteisten tietopalvelujen toimintaedellytyksiin, järjestämiseen ja rahoitukseen vaikuttavat ratkai-

**Kirjoittaja on maankäytön asiantuntija Suomen Kuntaliitossa.
Sähköposti matti.holopainen@kuntaliitto.fi.**